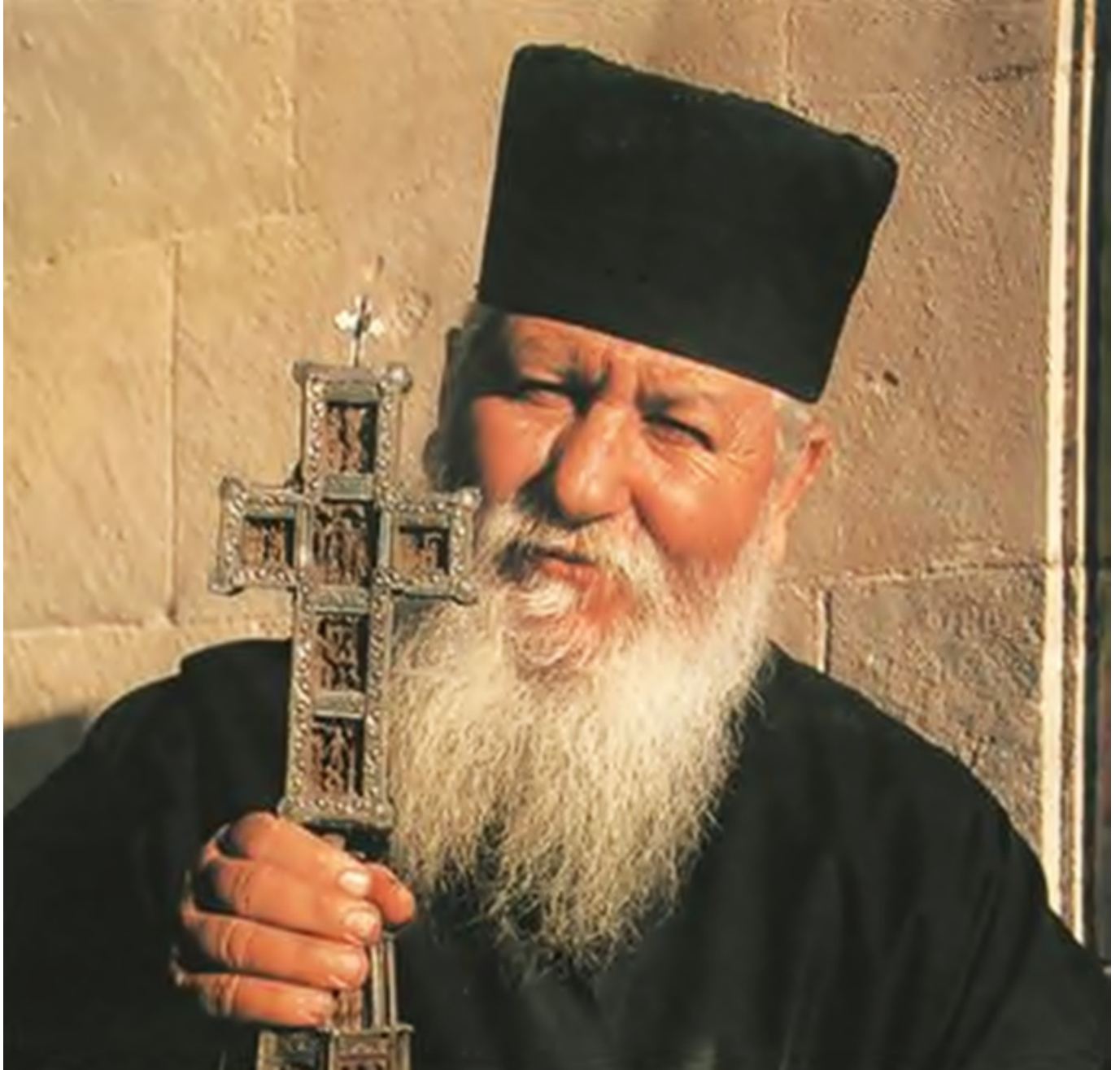

19/01/2021

Επικήδειος Λόγος στον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου

[Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Κιτίου](#)

Επικήδειος Λόγος στον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου Αρχιμανδρίτη Αθανάσιο εκ μέρους του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου κ. Νεκταρίου:

19 Ιανουαρίου 2021

Ἡ σημερινή ἐπίσκεψή μας στήν Ἱερά Μονή Σταυροβουνίου δέν εἶναι ὅπως τίς προηγούμενες. Σήμερα, δέν ἤρθαμε μέ τήν εὐκαιρία ἐορτῆς ἢ πανήγυρης. Χρέος ἱερό, ἀλλά, καί συνάμα θλιβερό ὁδήγησε τά βήματά μας σ' αὐτό τόν ἁγιασμένο τόπο. Ἦρθαμε, γιά νά προπέμψουμε στήν αἰωνιότητα τόν, γιά σχεδόν σαράντα χρόνια, εὐλαβέστατο καί σεβάσμιο Ἡγούμενο τῆς Μονῆς αὐτῆς, Γέροντα Ἀθανάσιο. Καί ἐνῶ ἡ ψυχή τοῦ αἰοδίμου γέροντος περιχορεύει ἐν οὐρανίοις θαλάμοις, ἐμεῖς, ἄλλοι αἰσθητῶς καί ἄλλοι νοερῶς, στεκόμαστε αὐτή τήν ὥρα κύκλῳ τοῦ τιμίου αὐτοῦ λειψάνου, γιά νά ἀσπαστούμε γιά τελευταία φορά τήν τιμία δεξιὰ του, ἡ ὁποία μᾶς εὐλόγησε ὅλους πολλές φορές. «Καί ἐτελεύτησε Μωυσῆς ὁ οἰκέτης Κυρίου καί ἔκλαυσαν αὐτόν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ» (Δευτερονομ. ΛΔ', 78).

Πενθεῖ σήμερα ἡ ἀδελφότητα τῆς Μονῆς γιά τόν ἀποχωρισμό ἀπό τόν πνευματικό της πατέρα, μακαριστό Ἡγούμενο Ἀθανάσιο. Πενθεῖ ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας γιά τήν ἀπώλεια ἐνός τέτοιου μεγάλου πνευματικοῦ ἀναστήματος. Πενθεῖ ἡ Κύπρος ὁλόκληρη, κληρικοί, μοναχοί, μοναχές καί ἀπλοί ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ὅλοι ὅσοι τόν γνώρισαν καί ἐναπέθεσαν τίς ἁμαρτίες τους στό πετραχήλι του λαμβάνοντας ἄφεση ἁμαρτιῶν καί ψυχική ἀνάπαυση ἢ μέ ὁποιονδήποτε ἄλλο τρόπο ἐλεήθηκαν ἀπό τόν φιλόθεο καί φιλόανθρωπο γέροντα. Γνωρίζαμε καλά ὅτι καί ὁ ἀείμνηστος πατήρ, ὡς ἄνθρωπος, κάποτε θά ἐγκατέλειπε τόν πρόσκαιρο αὐτό κόσμο, ἀφοῦ, σύμφωνα μέ τό ἀποστολικό «ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν» (Ἑβρ. 9, 27). Ἀνθρωπίνως θλιβόμαστε γιά τόν ἀποχωρισμό καί τή στέρξη τῆς φυσικῆς του παρουσίας. Παρηγορούμαστε, ὅμως, ἀπό τήν προτροπή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς, «Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καί οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ» (Θεσσαλ. 4, 13-14). καὶ ὁ αἰδίμος γέροντας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἔζησε καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐκοιμήθη. Εὐρισκόμενος, πλέον, ὁ γέροντας πλησίον τοῦ Θεοῦ θά δέεται μέ μεγαλύτερη παρρησία ὑπὲρ τῶν ἀπορφανισθέντων αὐτοῦ τέκνων.

Δύσκολο νά γραφεῖ ἐπικήδειος γιά τόν μακαριστό Ἡγούμενο Ἀθανάσιο. Αἰσθανόμαστε ὅτι ἀπορεῖ ἡ γλῶσσα νά μιλήσουμε γιά τόν γέροντα. Ὅσα καὶ νά ποῦμε, δέν μπορούμε νά περιγράψουμε τό μέγεθος τῆς πνευματικότητος καὶ τό ὕψος τῆς ταπεινοφροσύνης του. Ἐξωτερικά ἡ ζωὴ τοῦ γέροντα ἦταν ἀπλή, χωρὶς ἵχνος ἐκκοσμίκευσης ἢ διάθεση προβολῆς. Ὁ γέροντας συνεχίζοντας τήν παράδοση τῶν Σταυροβουνιωτῶν γερόντων του, ἔκρυβε ἐπιμελῶς τήν ἀρετὴ του ἐφαρμόζοντας τό γραφικὸ λόγιον «Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις

ὕμῶν» (Α΄ Πέτρ. γ΄, 4). Ὅσο καί νά ἤθελε νά κρύψει τήν ἀρετή του, ἦταν δύσκολο, ἀφοῦ σύμφωνα μέ τόν ἀψευδῆ λόγο τοῦ Κυρίου μας «Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη» (Ματθ. ε΄, 14).

Ὁ μακαριστός Ἡγούμενος Ἀθανάσιος γεννήθηκε στό χωριό Ἀσσια στή Μεσαορία. Ἦταν ὁμοχώριος τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος τοῦ Θαυματουργοῦ, τόν ὁποῖο ὑπερβαλλόντως εὐλαβεῖτο καί τιμοῦσε. Οἱ γονεῖς του, γεωργοί, ἄνθρωποι ἀπλοί καί φιλόθεοι. Ἐτελειώθησαν καί οἱ δύο διά τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Προτοῦ ἀκόμα ἐνηλικιωθεῖ ὁ ἔφηβος Ἀνδρέας (αὐτό ἦταν τό ὄνομα πού ἔλαβε στή βάπτισή του), ἄναψε μέσα στήν ἀγαθή ψυχή του ὁ πόθος τοῦ μοναχισμοῦ. Ὁ Θεός ὁδήγησε τά βήματά του στό εὐλογημένο Κοινόβιο τοῦ Σταυροβουνίου. Ἦρθε στό μοναστήρι μέ ἐφόδιο τήν ἀπλότητα καί τή λαϊκή πίστη του, πού κληρονόμησε ἀπό τούς γονεῖς του καί τήν ἐκκλησιαστική παράδοση τοῦ χωριοῦ του. Σάν δέντρο ρίζωσε ὁ γέροντας Ἀθανάσιος στό μοναστήρι τῆς μετανοίας του κάτω ἀπό τή σκιά τοῦ «εὐσκιόφυλλου δένδρου» τοῦ «μακαρίου Ξύλου» τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Ἀπό τά ἐνενῆντα πέντε χρόνια πού ἔζησε ἐπὶ τῆς γῆς ὁ γέροντας τά ὀγδόντα τά πέρασε στό μοναστήρι. Ἦγινε μέλος μιᾶς ἀδελφότητος μέ ἀγωνιστές, ἀσκητές πατέρες, κληρονόμος καί συνεχιστής τοῦ ἀρχαίου ἀσκητικοῦ μοναχισμοῦ, δωρικοῦ, μέ ἀπλότητα, ὅπως τόν συναντοῦμε στό γεροντικό. Εἶναι μέσα σ' αὐτό τό περιβάλλον στό ὁποῖο ὁ γέροντας ἔζησε καί ἀγωνίστηκε, πού ἐξυφάνθη ἡ θεοφάντος χλαῖνα τῶν ἱερῶν ἀρετῶν του. Πρᾶος, σεμνός καί ξένος ἀπό κάθε μορφή ἄκαιρου ζηλωτισμοῦ ἐκτιμήθηκε ἀπό τούς παλαιότερους πατέρες τῆς Μονῆς, οἱ ὁποῖοι τόν προέκριναν ὡς κατάλληλο γιά τό ὕψιστο χάρισμα τῆς ἱεροσύνης. Μέχρι τό τέλος τοῦ βίου του διατήρησε ἀμείωτη τήν ἀγάπη καί τόν σεβασμό γιά τούς μακαριστούς γέροντές του, τῶν ὁποίων τους πνευματικούς λόγους πάντοτε διατηροῦσε ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Μετά, δέ, τήν κοίμησιν τοῦ μακαριστοῦ γέροντος Γερμανοῦ, τό 1982, καί τήν ἐκλογή τοῦ ἱερομονάχου Ἀθανασίου στή θέση τοῦ Ἡγουμένου, ὁ λύχνος «ἐτέθη ἐπὶ τήν λυχνίαν». Ἐνας ἀκόμα κρίκος προστέθηκε στήν πολύτιμη ἀλυσίδα τῶν προκατόχων του. Ὁ γέροντας Ἀθανάσιος ἀπό τήν κορυφή τοῦ Σταυροβουνίου ἔχει ἀποτελέσει πνευματικό φάρο, πού φώτιζε τήν Κύπρο ὁλόκληρη. Ὁ Θεός τόν εὐλόγησε ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας του νά δεῖ τό μοναστήρι του νά ἐπανδρώνεται μέ νέους πατέρες. Ὡς ἐπόμενος τῶν προγενέστερων μεγάλων πνευματικῶν ἀναστημάτων τῆς Μονῆς καί μέ γνώμονα τή γνήσια καί ἀνεπιτήδευτη ἀγάπη καί ταπείνωσή του, νουθετοῦσε καί καθοδηγοῦσε ὄχι μόνο τούς μοναχοὺς του, ἀλλά καί τά πολυάριθμα πνευματικά τέκνα του, πού ἔφταναν ἀπ' ὅλες τίς περιοχές τῆς Κύπρου. Πόσοι καί πόσοι δέν βρῆκαν παρηγορία καί ἀνάπαυση κοντά σ' αὐτόν τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ; Πόσοι ἄνθρωποι δέν ἔφυγαν ξαλαφρωμένοι καί ἀνανεωμένοι μέσα ἀπό τό ἐξομολογητήριό του; Εὐσπλαχνος, ἐπιεικής καί ἀνθρώπινος. Κατά τή

διάρκεια τῆς ἐξομολόγησής ἀκούγε περισσότερο καί μιλοῦσε λιγότερο, ἀλλά ὁ λόγος του ἦταν καρπὸς προσευχῆς. Ὁ γέροντας μιλοῦσε, ὅπως μιλοῦν οἱ τέλειοι. Καί νά μήν ἔλεγε τίποτα, σέ ἀρκοῦσε μόνο νά τόν βλέπεις. «Ἀρκεῖ μοι τὸ βλέπειν σε πάτερ» εἶχε πεῖ κάποτε ἕνας μοναχὸς στὸν μέγα Ἀντώνιο. Στὸν μακαριστὸ γέροντα ἔβρισκε ἐφαρμογή ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου «Τίς σέ ἰδὼν οὐκ ἠγάπηκε; Τίς δὲ συντυχὼν οὐ γεγλύκαται;».

Τό «ἄκρον ἀντικείμενον τοῦ νοός του», «τὸ μελέτημα τῆς καρδίας του» καί τὸ «ἐντρύφημα τῆς γλώσσης του» ἦταν ὁ Χριστός, ἡ Παναγία καί οἱ Ἅγιοι. Ἀπότοκο αὐτοῦ ἦταν ἡ μεγάλη του ἀγάπη γιὰ τοὺς βίους τῶν ἁγίων καί τίς ἱερές ἀκολουθίες. Ἀγαποῦσε πολύ τοὺς βίους τῶν ἁγίων. Μέχρι τὸ τέλος τοῦ βίου του, παρόλο που ὁ ἴδιος εἶχε φτάσει «εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον τῆς ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφ. 4, 13), δέν σταμάτησε νά ἐντρυφᾷ στοὺς βίους τῶν ἁγίων. Τίς ἱερές ἀκολουθίες τοῦ νυχθημέρου ἀνελλιπῶς παρακολουθοῦσε στό καθολικὸ τῆς μονῆς. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρέμενε ὄρθιος ἐπὶ τοῦ στασιδίου του καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἀκολουθίας. Ἀκόμα καί στίς πιὸ δύσκολες στιγμές τῆς ὑγείας του ἐπέμενε «ὡς ζηλωτῆςμανικώτατος» νά παρακολουθεῖ καί νά συμμετέχει στίς ἀκολουθίες καί στή Θεία Λειτουργία γενόμενος τύπος ὑπομονῆς, φιλοπονίας καί ἀκρίβειας γιὰ τοὺς ὑποτακτικούς του. Ἔτσι δίδασκε καί διοικοῦσε ὁ γέροντας. Μὲ τὸ παράδειγμα καί κυρίως μὲ τὴν ὑπομονή καί τὴν ταπείνωσή του κατὰ τὸ βιβλικὸ «ἀπ' ἐμοῦ ὄψεσθε καὶ οὕτω ποιήσετε» (Κριτ. 7, 17).

Αὐτὸ πού αἰσθανόμαστε ὡς ὑποχρέωσή μας νά μαρτυρήσουμε γιὰ τὸν μακαριστὸ γέροντα ἐμεῖς προσωπικά, καθὼς μαρτυρεῖ καί ὁ προκάτοχός μας, μητροπολίτης πρῶν Κιτίου Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἐνθρόνισε τὸν γέροντα ὡς ἡγούμενο καί πολλὰ χρόνια ὑπῆρξε ἐπίσκοπός του, ἦταν ὁ σεβασμὸς τοῦ μακαρίου γέροντος στὸν θεσμό τοῦ ἐπισκόπου. Σεβασμὸς καί ἀγάπη πού ἐκδηλωνόταν μὲ πολλοὺς τρόπους. Αὐτὸ φανέρωνε ἀφενὸς τὴ βαθιὰ γνώση ἐκκλησιολογίας πού εἶχε ὁ γέροντας, λόγῳ τῆς βιωματικῆς θεολογίας, τῆς ὁποίας ἦταν κάτοχος, καί ἀφετέρου τὴ μεγάλη ταπείνωση πού τὸν χαρακτήριζε. Αὐτὸ τὸν σεβασμὸ καί συνεργασία μὲ τὸν ἐπίσκοπο τὸν ἐνέπνευσε καί σέ ὅλη τὴν περί αὐτὸν συνοδεία του.

Ὁ ἀείμνηστος ἡγούμενος Σταυροβουνίου Ἀθανάσιος ὑπῆρξε μεγάλη Ἐκκλησιαστικὴ μορφή τοῦ αἰῶνα μας. Ἡ προσφορά τοῦ σεμνοῦ καί θεοφόρου αὐτοῦ ἀνδρός στὸν μοναχισμό τῆς Κύπρου εἶναι τεράστια. Ὅταν ὁ μακαριστὸς καί ἐνάρετος ἡγούμενος Σιμωνόπετρας Ἁγίου Ὁρους πατήρ Αἰμιλιανὸς συνάντησε τὸν γέροντα Ἀθανάσιο, εἶπε χαρακτηριστικὰ «αὐτὸς δέν εἶναι γέροντας, αὐτὸς εἶναι Ἀββάς». Ἄς δοξάσουμε τὸν Θεὸ πού ἀνέδειξε καί στήν ἐποχὴ μας ἀνθρώπους αὐθεντικούς, ταπεινούς, ἀληθινούς ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου, μὲ γνήσιο ἀσκητικὸ φρόνημα, ὅπως τὸν ἀείμνηστο γέροντα Ἀθανάσιο. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα καταλείπει ὁ γέροντας ὡς

κληρονομιά καί παρακαταθήκη στους πατέρες τῆς μονῆς του, πού μέ πολλή ἀγάπη καί αὐταπάρνηση τόν διακόνησαν, ἰδιαίτερα τά τελευταῖα του χρόνια.

Ἀείμνηστε καί μακάριε γέροντα Ἀθανάσιε πορεύου ἐν εἰρήνῃ καὶ εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Μακαρισθείη ἡ ψυχὴ σου, ἡ δὲ εὐχή σου εἴη μεθ' ἡμῶν.